

8.ако се не придржава обавеза из члана 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 56., 63., 64., 66., 67., 86., 103., 104., 105., 107.

9.ако учини неку од забрањених радњи из члана 16., 23., 25., 35., 45., 53., 84., 91., 92., 97., 102., 103., 104., 107.

Члан 126.

(1) Новчаном казном у износу од 2.000 КМ до 5.000 КМ казнити ће се за прекрај правно лице ако не поступи по Рјешењу инспектора (члан 113. и члан 116.).

(2) За прекрај из претходног става казнити ће се новчаном казном у износу од 1.000 КМ до 2.000 КМ и одговорно лице у правном лицу.

(3) За прекрај из става (1) овог члана казнити ће се физичко лице новчаном казном у износу од 100 КМ до 500 КМ.

XI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 127.

Градоначелник је дужан донијети све акте предвиђене овом Одлуком у року од 90 дана од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Члан 128.

Надлежно друштво које врши одвоз смећа, дужно је у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове Одлуке организовати обављање своје дјелатности у складу ове Одлуке.

Члан 129.

Ступањем на снагу ове Одлуке престаје примјена свих досадашњих одлука из ове области, које су се примјењивале до дана ступања на снагу ове Одлуке, осим Привремене Одлуке о комуналном реду историјског градског подручја Мостар(„Службени гласник Града Мостара“ број 8/18).

Члан 130.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Града Мостара“.

**Број: 01-02-26/21
Мостар, 28.10.2021. године**

**ПРЕДСЈЕДНИК
Салем МАРИЋ, с.р.**

Na temelju članka 2., 20. i 59. Zakona o komunalnoj djelatnosti Hercegovačko neretvanske županije („Narodne novine Hercegovačko neretvanske županije“ broj 4/16) i članka 28. Statuta Grada Mostara („Gradski službeni glasnik Grada Mostara“ broj 4/04, i „Službeni glasnik Grada Mostara“ broj 8/09), Gradsko vijeće Grada Mostara, na 12. redovitoj sjednici održanoj 28.10.2021.godine, donosi

ODLUKU О КОМУНАЛНОМ РЕДУ

I OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovom Odlukom uređuje se komunalni red i održavanje komunalnog reda kao i odnosi u komunalnim oblastima na području Grada Mostara (u dalnjem tekstu: Grad), a naročito u oblasti

uređenja naselja, održavanja čistoće i čuvanja javnih površina, skupljanja, odvoza i postupanja sa otpadom, uklanjanja snijega i leda, uklanjanja nezakonito postavljenih predmeta na javnim i drugim površinama, kao i donošenja mjera za provođenje komunalnog reda i kaznenih mjeru.

Članak 2.

Ova Odluka će se primjenjivati na javnim površinama, na području Grada Mostara, koje podrazumijevaju:

- a) javne prometne površine: ulice, ceste, trgrove, javne prolaze, javna stepeništa, mostove, skverove, javna parkirališta, nogostupe i ostale površine javnog prometa u mirovanju,
- b) javne zelene površine: parkove, drvorede, posude sa ukrasnim biljem, živice i žive ograde, travnjake, obale rijeka i vodotoka, dječja igrališta, zelene površine uz prometnice, stambene, stambeno-poslovne i javne objekte i ostale slične površine,
- c) uređene rekreacijske površine, sportska igrališta i ostale javne sportske objekte i uređaje na njima, kao i prostore povezane sa tim objektima i oko njih,
- d) željeznički peroni, stajališta javnog autobusnog prometa i prostor oko njih,
- e) otvorene pijace,
- f) gradске česme i fontane,
- g) prostore oko stambenih i poslovnih objekata,
- h) neuređene javne površine i prostore,
- i) neizgrađeno građevno zemljište

II UREĐENJE NASELJA

Članak 3.

Uređenjem naselja smatra se uređenje fasada i drugih vanjskih dijelova zgrada, izloga, reklama, natpisa, ograda, javne rasyjete, oglasnih stubova i oglasnih ploča, svjetlećih i drugih oglasnih vitrina, komunalnih objekata, uređaja i opreme, te korištenje i održavanje javnih prometnih i drugih površina.

1. Uređenje fasada i drugih vanjskih dijelova zgrada

Članak 4.

(1) Vlasnici, suvlasnici odnosno korisnici zgrada i poslovnih prostora dužni su redovito održavati dijelove zgrada i objekata u tehničkom, funkcionalnom i estetskom pogledu, i to: fasade, balkone, terase, lože, krovove, izloge, vrata, prozore, oluke i slično.

(2) Stambene i poslovne objekte koji svojim izgledom zbog oštećenja, dotrajalosti, zapuštenosti, nedovršenosti, dogradnje bez odobrenja i slično, narušavaju opći izgled ulice ili predstavljaju opasnost za korisnike javne površine, dužni su urediti vlasnici, odnosno korisnici o svom trošku, tako da otpočnu sa uređivanjem najkasnije u roku od šest mjeseci od utvrđivanja te okolnosti.

(3) Mjerodavni inspekcijski organ naložiti će uređenje objekata koji se nalaze u prvoj i drugoj zoni Grada iz Odluke o građevnom zemljištu („Službeni glasnik Grada Mostara“ broj 7/05), a svojim izgledom narušavaju opći izgled ulice.

(4) Mjera iz stavka (3) ovog članka neće se primjenjivati na objekte razrušene ratnim djelovanjima, a čija obnova još nije otpočela, a vlasnici su iste dužni prekriti odgovarajućom zaštitnom mrežom.

(5) Izlog iz stavka (1) ovog članka služi izlaganju robe i mora biti tehnički i estetski oblikovan, odgovarajuće osvijetlen i sukladno sa izgledom zgrade i okoline, a korisnik je isti dužan održavati urednim i čistim.

(6) Korisnik izloga ne smije u istom držati ambalažu ili skladištiti robu.

(7) Zabranjeno je uništavati izloge, šarati ih ili prljati, na njima ispisivati poruke..

(8) Vlasnik, odnosno korisnik izloga koji se ne koristi dužan je isti prekriti neprozirnim materijalom.

Članak 5.

(1) Prije poduzimanja radova na održavanju i uređenju fasada i drugih vanjskih elemenata na objektima iz prethodnog članka, mora se pribaviti odgovarajuće odobrenje za izvođenje radova od organa uprave nadležnog za poslove urbanizma i građenja.

(2) Za izvođenje radova na objektima koji predstavljaju spomenike kulture, u postupku izdavanja odobrenja za izvođenje radova, obvezno se pribavlja mišljenje i odgovarajućeg tijela mjerodavnog za poslove zaštite kulturno-historijskog naslijeđa.

(3) Zabranjeno je uništavati fasade zgrada, te na njima ispisivati poruke, crtati, lijepiti plakate, obavještenja i na drugi način oštećivati i ugrožavati njihov estetski izgled.

(4) Izuzetak iz stavka 3, članka 5., ove Odluke je organizirano i od strane Grada Mostara odobreno oslikavanje fasada, u sklopu odobrenih programa.

Članak 6.

(1) Za zatvaranje lođa, balkona, terasa i slično, neophodno je pribaviti odgovarajuće odobrenje organa uprave nadležnog za poslove urbanizma i građenja.

(2) Nije dozvoljeno na balkonima, lođama, terasama i krovovima zgrada gomilanje starih stvari, ostataka namještaja i sličnih predmeta koji narušavaju estetski izgled zgrade.

(3) Na prozorima, balkonima, ogradama i drugim dijelovima zgrada, neposredno okrenutim prema ulici ili trgu zabranjeno je vješati ili izlagati rublje, posteljinu, tepihe i slično.

(4) Sa balkona, lođa, terasa, prozora, kao i drugih dijelova zgrada, zabranjeno je istresanje kuhinjskih i drugih krpa, tepiha i slično, bacanje otpada, ocjeđivanje vode ili na bilo koji drugi način prljanje objekta, javne površine ili okoliša.

(5) Na balkonima, lođama, terasama, prozorima i drugim dijelovima zgrade zabranjeno je postavljanje i uporaba uređaja koji stvaraju buku ili vibracije.

(6) Zabranjeno je zagadivanje individualnih i kolektivnih objekata na bilo koji način deponovanjem otpada, otpadnim i oborinskim vodama, štetnim plinovima i drugim štetnim materijalima.

(7) Na prozorima, balkonima, ogradama i sličnim dijelovima zgrada može se držati cvijeće i ukrasno bilje.

2. Uredenje ograda, vrtova, voćnjaka, dvorišta i sličnih površina

Članak 7.

(1) Ogradivanje javnih površina, metalnim stubićima, žardinjerama ili ukrasnom živicom, vrši Grad Mostar, sukladno sa planskom dokumentacijom na način da se ne ometa normalno odvijanje pješačkog i automobilskog prometa i na mjestima koje odredi organ uprave nadležan za poslove urbanizma i građenja.

(2) Postavljanje ograda na površinama namijenjenim za individualno stanovanje obavlja se pod uvjetima utvrđenim u urbanističkoj suglasnosti.

Članak 8.

(1) Ograde od ukrasne živice uz javne površine, vlasnik odnosno korisnik, dužan je redovito održavati i obrezivati, tako da ista ne prelazi preko regulacione linije na javnu površinu, da ne smeta i ne zaklanja vidik ili predstavlja opasnost za prolaznike ili odvijanju automobilskog prometa.

(2) Ograde uz javnu površinu ne smiju se izvoditi od bodljikave žice ili sa šiljcima.

(3) Izuzetno, postavljanje ograde iz stavka (2) ovog članka može se odobriti kao dopuna postojeće odgovarajuće ograde i samo iznad visine od dva metra i to na način da ne ometa odvijanje pješačkog i automobilskog prometa ili da po svom položaju na predstavlja opasnost od povreda.

Članak 9.

- (1) U pogledu materijala, oblika, boje i načina izrade, ograda iz članka 7. stavak (2) se mora prilagoditi okolnom ambijentu.
- (2) Visina i izgled ograde utvrđuje se posebnim odobrenjem organa uprave nadležnog za poslove urbanizma i građenja.
- (3) Vrata i kapije uličnih ograda ne smiju se otvarati prema ulici.

Članak 10.

Ograde, vrtove, voćnjake, dvorišta i druge slične površine ispred zgrada (ograđene i neograđene), kao i neizgrađeno zemljište uz javne površine, vlasnici i korisnici moraju držati urednim.

3. Javno oglašavanje**Članak 11.**

Provođenje komunalnog reda u oblasti javnog oglašavanja regulirati će se posebnom Odlukom.

4. Javna rasvjeta**Članak 12.**

Javnu rasvjetu čine rasvjetna tijela postavljena na ulicama, trgovima i parkovima, autobusnim i željezničkim postajama, svjetleća tijela oko vjerskih objekata, oko spomen objekata, sportskih objekata, javnih ustanova predškolskog i školskog tipa, javnih zdravstvenih ustanova, objekata kulturno historijske vrijednosti, kao i oko mostova, stepeništa i slično.

Članak 13.

- (1) Javne prometne površine, pješački i drugi glavni putevi na javnim zelenim površinama moraju imati javnu rasvjetu.
- (2) Javna rasvjeta mora se redovito održavati u stanju funkcionalne ispravnosti (prati, bojiti, mijenjati oštećene ili uništene dijelove, sijalice i sl.).

Članak 14.

- (1) Javna rasvjeta po pravilu mora svijetliti cijele noći. Vrijeme uključivanja i isključivanja javne rasvjete mora se uskladiti sa godišnjim dobom i atmosferskim prilikama.
- (2) Podešavanje vremena rada javne rasvjete, radi ispravnosti iste, vrši se najmanje jednom mjesечно.
- (3) Posebnom odlukom gradonačelnika, u slučaju potrebe štednje električne energije, ili u drugim izvanrednim okolnostima utvrditi će se minimum potrebe osiguranja javne rasvjete na području Grada.

Članak 15.

Objekti historijske i kulturne vrijednosti moraju se osvijetliti tako da njihove arhitektonске i druge vrijednosti dolaze do punog izražaja, na način da izvor svjetlosti bude zaštićen od prolaznika.

Članak 16.

- (1) Zabranjeno je izmještanje, oštećivanje i uništavanje rasvjetnih tijela i stubova, bespravno priključenje na električnu mrežu javne rasvjete, kao i lijepljenje i postavljanje plakata, oglasa, osmrtnica, obavještenja, reklama, i slično na njima.
- (2) Na rasvjetne stubove mogu se izuzetno postavljati: prometni znakovi, ukrasne zastavice, ukrasi za ukrašavanje grada povodom praznika i informativno propagandni panoi, uz odobrenje organa uprave nadležnog za poslove urbanizma i građenja, pod uvjetima propisanim ovom Odlukom.
- (3) Priklučenje reklamnih panoa i drugih komunalnih objekata i uređaja na električnu mrežu javne rasvjete iz stavka (1) ovog članka može izvršiti samo ovlašteni izvođač radova održavanja iste,

a na temelju rješenja organa uprave nadležnog za poslove urbanizma i građenja kojim se odobrava postavljanje, utvrđuje iznos naknade, te iznos i način plaćanja utroška električne energije za određeno razdoblje.

(4) Cijena priključenja iz prethodnog stavka odrediti će se sukladno sa cijenama utvrđenim Programom održavanje komunalne infrastrukture.

5. Rekreacione površine i javna sportska igrališta

Članak 17.

(1) Rekreacione javne površine, sportska i dječja igrališta i ostali javni sportski objekti, kao i objekti na njima moraju se održavati u ispravnom stanju.

(2) Na površinama i objektima iz prethodnog stavka moraju na vidnom mjestu biti istaknute odredbe o održavanju reda, čistoće, zaštite zelenila i slično.

(3) Za urednost površina i ispravnost objekata brinu se pravne i fizičke osobe koje tim površinama i objektima upravljaju, odnosno koje se time površinama koriste.

6. Privremeno zauzimanje javnih površina

Članak 18.

U provođenju komunalnog reda u oblasti korištenja javnih površina primjenjuje se Odluka o privremenom korištenju javnih površina.

7. Komunalni objekti i uređaji u općoj uporabi

Članak 19.

Na području Grada, na mjestima koje odredi organ uprave nadležan za poslove urbanizma i građenja, postavljaju se planovi grada, javni satovi, fontane, skulpture, žardinjere i saksije za cvijeće, javni klozeti, javne telefonske govornice, poštanski sandučići, reklamni panoci i drugi komunalni objekti i uređaji koji služe općoj uporabi.

Članak 20.

(1) Na području Grada, na mjestima koje odredi organ uprave nadležan za poslove urbanizma i građenja, postavljaju se korpe za otpatke.

(2) Zabranjeno je postavljanje korpi za otpatke na:

- a) stubove prometne signalizacije,
- b) stubove javne rasvjete,
- c) jarbole za zastave,
- d) drveće i drugo rastinje,
- e) mjestima na kojima bi ometali sigurnost prometa,
- f) druga mesta na kojima narušavaju estetski izgled naselja.

(3) Na korpama za otpatke postavljaju se odgovarajući natpisi koji upozoravaju građane na zaštitu okoliša i poštivanje komunalnog reda u Gradu.

(4) Izradu, postavljanje, zamjenu i održavanje korpi za otpatke obavlja Grad Mostar putem davatelja komunalne usluge.

Članak 21.

Izuzetno od odredaba prethodnog članka, korpe za otpatke, na javnim površinama i u objektima u kojima se obavlja poslovna djelatnost mogu postavljati i druge pravne i fizičke osobe, a na temelju odobrenja organa nadležnog za poslove urbanizma i građenja, u kom slučaju se o njihovom održavanju brinu osobe koje su ih postavile.

Članak 22.

(1) Organ uprave nadležan za poslove urbanizma i građenja određuje mesta na kojima se postavljaju klupe za sjedenje.

(2) Izradu, postavljanje i održavanje klupa za sjedenje vrši davatelj komunalne usluge.

Članak 23.

(1) Na području Grada postavljaju se fontane i drugi slični ukrasni objekti na mjestima koji svojim izgledom uljepšavaju okolinu, o čemu odlučuje organ uprave nadležan za poslove urbanizma i građenja.

(2) Javne fontane po pravilu, moraju raditi od 15.04. do 15.10., a o njihovom održavanju brine davatelj komunalne usluge.

(3) U fontanama je zabranjeno kupanje ljudi i životinja.

Članak 24.

Javne telefonske govornice i poštanske sandučiće, uz suglasnost organa uprave nadležnog za poslove urbanizma i građenja, postavljaju društva za telekomunikacije i poštanski promet koja je dužna iste održavati u urednom i ispravnom stanju.

Članak 25.

Zabranjeno je komunalne objekte i uređaje u općoj uporabi uništavati ili na bilo koji drugi način oštećivati.

8. Autobusne i željezničke postaje, stajališta taksi prijevoza, stajališta javnog autobusnog prijevoza i parkirališta**Članak 26.**

(1) Stanične zgrade na autobusnoj i željezničkoj postaji, otvorene čekaonice, kamionski terminali, sanitarni uredaji i prostori ispred stajališta, te čekaonice putničkog, teretnog, željezničkog, autobusnog ili drugog prometa moraju biti stalno održavani u ispravnom stanju.

(2) Klupe i ostali predmeti, kao i nasade koje se nalaze na peronima kao i ispred staničnih zgrada i otvorenih čekaonica moraju biti čisti, uredni i ispravni, a dotrajale i oštećene predmete i nasade, vlasnici odnosno korisnici moraju odmah ukloniti i zamijeniti novim.

(3) Objekte i predmete iz stavka 1. ovog članka održava vlasnik, odnosno korisnik objekta odnosno predmeta.

Članak 27.

(1) Kada su javne površine izgrađene i uređene kao postaja javnog autobusnog prometa, na njima se postavljaju nadstrešnice za zaštitu ljudi, korpe za otpatke, klupe, informacione table sa oznakom postaje i ostalim informacijama vezanim za javni promet i slično.

(2) O postavljanju i održavanju nadstrešnica brine organ uprave nadležan za komunalne poslove.

(3) Postavljanje i održavanje nadstrešnica na kojima postoji prostor za reklamisanje, Grad može povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi registriranoj za tu djelatnost.

Članak 28.

(1) Postaja javnog autobusnog prometa i postaje taksi prijevoza moraju se održavati u urednom i ispravnom stanju, a svako oštećenje mora se otkloniti u roku od sedam dana.

(2) Postaju održava pravna osoba kojoj Grad povjeri poslove održavanja istih u urednom i ispravnom stanju.

Članak 29.

Javna parkirališta moraju biti stalno održavana. O uređenju i održavanju javnih parkirališta brine se pravna ili fizička osoba kojoj je Grad povjerio poslove naplate, uređenja i održavanja javnih parkirališta.

Članak 30.

Način i režim održavanja kamionskog terminala i javnih parkirališta, način povjeravanja poslova naplate i održavanja kamionskih terminala i javnih parkirališta urediti će se aktom gradonačelnika Grada.

9. Otvorene pijace**Članak 31.**

(1) Lokacije otvorenih pijaca na području Grada utvrđuje Gradsko vijeće na prijedlog gradonačelnika Grada, sukladno sa prostorno-planskom dokumentacijom.

(2) Otvorene pijace na kojima se obavlja promet poljoprivrednih i drugih proizvoda, kao i žive stoke moraju biti čiste i uredne, o čemu se brine pravne ili fizičke osobe kojem je povjereno organiziranje i održavanje pijaca.

Članak 32.

(1) Na otvorenim pijacama postavljaju se odgovarajući kontejneri i korpe za otpatke.

(2) Pravne ili fizičke osobe kojem je povjereno upravljanje i održavanje pijaca dužno je osiguravati ispravnost i čistoću opreme i uređaja na otvorenim pijacama.

Članak 33.

(1) Pijačnim rasporedom, koji se donosi za svaku pijacu posebno, a koji na prijedlog organa nadležnog za poslove urbanizma i građenja, donosi gradonačelnik Grada, određuju se lokacije kioska i drugih pokretnih i nepokretnih uređaja, kao i granice pijace sukladno sa prostorno planskom dokumentacijom.

(2) Pijačni red donosi pravne ili fizičke osobe koje upravlja i održava pijacu uz suglasnost organa uprave nadležnog za komunalne poslove.

(3) Pijačni red, u smislu prethodnog stavka, pravna ili fizička osoba koj upravlja i održava pijacu, dužna je donijeti u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ove Odluke.

(4) Pijačnim redom utvrđuje se naročito:

- a) radno vrijeme pijace,
- b) proizvodi koje je dozvoljeno prodavati na pijaci i šematski raspored prodajnih mesta,
- c) vrijeme dostave proizvoda na pijacu,
- d) čišćenje pijace i odvoženje otpada,
- e) visina naknade za korištenje pijace (cjenovnik)
- f) drugi elementi neophodni za rad pijace.

(5) Pijačni red mora biti istaknuti na više mjesta na pijaci, u zavisnosti od veličine pijace.

(6) Pravna ili fizička osoba kojem je povjereno uređenje i upravljanje pijacama, dužna je osigurati primjenu pijačnog reda.

Članak 34.

(1) Pravne ili fizičke osobe kojima je povjereno uređenje i upravljanje pijacama, dužno je najkasnije u roku od 4 sata po isteku radnog vremena, svakog dana prostor pijace očistiti, oprati i urediti.

(2) Pravne ili fizičke osobe iz prethodnog stavka dužne su osigurati da se u roku od jednog sata po isteku vremena određenog za rad pijace, sa klupa i štandova ukloni sva roba koja je bila izložena za prodaju.

Članak 35.

Zabranjeno je korištenje drugih javnih površina, izvan prostora otvorenih pijaca, u svrhu prodaje ili izlaganja poLjoprivrednih, prehrambenih, tekstilnih, tehničkih i drugih proizvoda bez odobrenja organa uprave nadležnog za poslove urbanizma i građenja, dok nadležno tijelo uprave ne utvrdi lokaciju za ovu namjenu.

10. Red kod istovara, utovara i smještanja građevnog materijala i robe na javnim površinama**Članak 36.**

Za istovar, utovar i smještaj građevnog materijala, podizanje skele, te popravke vanjskih dijelova zgrade i slične građevne radove, može se, sukladno sa propisima o sigurnosti prometa, privremeno koristiti javna površina ili neizgrađeno građevno zemLjište.

Članak 37.

(1) Odobrenje za korištenje javne površine za radove iz prethodnog članka, na zahtjev izvođača radova ili investitora, izdaje organ uprave nadležan za poslove urbanizma i građenja.

(2) Odobrenjem iz stavka 1. ovog članka utvrđuju se uvjeti i način korištenja javne površine, mjere sigurnosti, rok važenja odobrenja, način održavanja deponije materijala i drugi uvjeti.

(3) Korištenjem javne površine proizlazi obveza plaćanja naknade za korištenje zauzete javne površine, osim u slučajevima kada je investitor radova Grad Mostar.

Članak 38.

(1) Kod izvođenja radova iz članka 36. ove Odluke, mora se osigurati prohodnost nogostupa i kolovoza, a izvođač je dužan poduzimati i mjere protiv prljanja i oštećivanja zauzete površine, i to:

- a) čistiti javnu površinu oko gradilišta od svih vrsta građevnih i drugih materijala, blata i slično, čije taloženje na javnim površinama je posljedica izvođenja građevnih radova,
- b) polijevati trošni materijal (šut i slično) za vrijeme rušenja građevnog objekta, kako bi se sprječilo stvaranje prašine i blata,
- c) čistiti ulične slivnike i slivne kanale u blizini gdje se izvode građevni radovi.

(2) U slučaju da se investitor odnosno izvođač radova ne pridržava naprijed navedenih mera, nadležna inspekcijska služba zabraniti će dalje izvođenje radova dok se uočeni nedostaci ne otkloni.

(3) Žalba izjavljena protiv Rješenja o zabrani daljeg izvođenja radova ne zadržava izvršenje Rješenja.

Članak 39.

(1) Zauzeti dio javne površine mora se ogradići urednom ogradom koja se mora posebno označiti i po potrebi osvijetliti.

(2) Građevni materijal na gradilištu mora uvijek biti uredno složen i ne smije sprečavati oticanje oborinske vode.

Članak 40.

(1) Izvođač građevnih radova dužan je osigurati da se zemlja na gradilištu ne rasipa, a ostali rastresiti materijal treba držati u vrećama, sanducima i ogradama.

(2) Miješanje betona dozvoljeno je samo u posudama ili na limovima.

(3) Ako se gradnja iz bilo kojeg razloga na duže vrijeme obustavi, nadležni organ može narediti da se sa javne površine ukloni skela i drugi materijal.

(4) Javna površina se po pravilu ne može koristiti za odlaganje zemlje, šuta i drugog otpadnog

građevnog materijala, osim za onoliko materijala koliko se može odvesti u toku jednog dana.

Članak 41.

Ako se građevni materijal odlaže uz drveće, stabla se moraju zaštititi tako da se deblo stabla zaštiti oplatama koje ne smiju biti bliže od 15 cm od kore stabla.

Članak 42.

(1) Izvođač radova je dužan najkasnije 24 sata po završetku radova i uklanjanja opreme sa javne površine, obavijestiti organ nadležan za poslove urbanizma i građenja da mu javna površina više nije potrebita.

(2) Organ iz prethodnog stavka će izvršiti pregled zauzete javne površine te, ako se ustanovi da postoji neko oštećenje donijeti rješenje o obvezi dovođenja zauzete javne površine u prvobitno stanje.

(3) Bez zapisnika o prijemu javne površine nakon izvođenja radova ne može se izdati uporabna dozvola za objekt.

Članak 43.

(1) Istovar, cijepanje drva i razbijanje ugljena na javnim površinama nije dozvoljeno, osim u slučaju nepostojanja mogućnosti izvršavanja navedenog direktno u dvorište vlasnika ili korisnika.

(2) Ako ne postoje mogućnosti uporabe dvorišta dozvoljeno je upotrebiti dio javne površine u te svrhe, ali isključivo na način da se time ne ometa normalan promet vozila i pješaka i korištenje okolnih objekata.

(3) Materijal iz stavka 1. ovog članka mora se ukloniti sa javne površine najkasnije u roku od 12 sati, a uporabljeni javni površini mora se očistiti i oprati, a eventualna oštećenja sanirati.

11. Odlaganje zemlje i otpadnog materijala

Članak 44.

Izvođač građevnih radova dužan je višak zemlje sa iskopa i otpadni građevni materijal odlagati na, za tu svrhu predviđena odlagališta - deponije. Izvođač građevnih radova dužan je da humus deponira na mjestu koje odredi organ nadležan za poslove urbanizma i građenja, a dalju brigu preuzima društvo koje održava zelene površine.

Članak 45.

(1) Zabranjeno je odlagati zemlju i otpadni građevni materijal izvan odlagališta predviđenih za tu namjenu.

(2) Zemlja i otpadni građevni materijal odložen izvan odlagališta ukloniti će se o trošku osobe koja je izvršila nepropisno odlaganje.

(3) Odlagališta iz stavka 1. ovog članka određuje organ uprave mjerodavan za urbanizam i građenje.

(4) Zabranjeno je odlagati zemlju i otpadni materijal na gradsku deponiju komunalno-sanitarnog otpada, osim u slučaju da se ukaže potreba za izvođenjem određenih građevnih radova na deponiji.

III ODRŽAVANJE ČISTOĆE I ČUVANJE JAVNIH POVRŠINA

1. Javne površine

Članak 46.

- (1) Pod održavanjem čistoće na javnim površinama podrazumijeva se:
- čišćenje (uklanjanje papira, kamena, zemlje i raznih drugih otpadaka), pranje, te skupljanje i odvoz snijega,
  - čišćenje i pranje (kao prethodno) na autobusnim postajama i peronima željezničke i autobusne postaje,

- c) čišćenje otpadaka na obalama korita rijeka i potoka,
  - d) čišćenje papira, kamena i svih vrsta otpadaka na neuređenim površinama između stambenih i drugih objekata,
  - e) čišćenje, pranje i održavanje sanitarno-higijenskih uvjetima u javnim klozetima,
  - f) posipanje solju zaledenih javnih površina,
- (2) Pod održavanjem čistoće na javnim površinama smatra se i održavanje korpi i posuda za otpatke a posebno prostora oko posuda za otpatke.

Članak 47.

(1) Javne površine iz članka 46. ove Odluke čiste se i peru, sukladno sa godišnjem Programu obavljanja komunalnih djelatnosti iz oblasti zajedničke komunalne potrošnje.

(2) Program iz stavka (1) ovog članka donosi Gradske vijeće.

(3) Utvrđivanje visine sredstava koja se obezbeđuju u Proračunu Grada Mostara vrši se na temelju Programa obavljanja komunalnih djelatnosti iz oblasti zajedničke komunalne potrošnje.

(4) Program iz prethodnog stavka sadrži naročito:

- a) vrijeme i način čišćenja i pranja javnih površina,
- b) jediničnu cijenu,
- c) druge elemente potrebite za efikasno održavanje javnih površina.

(5) Na temelju Programa iz stavka (1) ovog članka, davatelj komunalne usluge i Grad Mostar, putem ovlaštenih predstavnika izrađuju operativni plan održavanja čistoće, te način realiziranja istog u skladu sa zaključenim Ugovorom o održavanju i uređenju javnih površina.

Članak 48.

(1) Izvanredno čišćenje javnih površina provodi se po nalogu organa uprave mjerodavnog za komunalne i inspekcijske poslove.

(2) Izvanredno čišćenje javnih površina odrediti će se kada zbog vremenskih neprilika ili sličnih događaja javna površina bude previše zaprljana, kao i kada je iz drugih razloga javne površine potrebito vanredno čistiti.

(3) U slučaju zauzimanja javne površine za javno okupljanje, organizator javnog okupljanja dužan je osigurati vanredno čišćenje javne površine na kojoj se javno okupljanje organizira.

Članak 49.

(1) Javne površine čiste se, u pravilu, danju, a Peru noću u vremenu od 22 do 6 sati.

(2) Asfaltirane, betonirane i popločane javne površine ne smiju se prati ako je vanjska temperatura zraka niža od 5 stepeni ili ako je javna površina prekrivena susnježicom, snijegom ili ledom.

Članak 50.

Održavanje čistoće na javnim površinama obavlja davatelj komunalne usluge-gospodarsko društvo osnovano za organizirano obavljanje komunalnih djelatnosti sukladno sa odredbama Odluke o obavljanju komunalnih djelatnosti u Gradu Mostaru i Programom iz članka 47. ove Odluke .

Članak 51.

(1) Pravna i fizička osoba koja obavlja djelatnost u objektima uz javne površine dužne su svakodnevno dovesti javnu površinu u čisto i uredno stanje, ako zbog njihove poslovne i druge djelatnosti dolazi do prljanja prostora oko njihova objekta.

(2) Vlasnik ili korisnik sportskih i rekreacionih objekata, zabavnih parkova ili igrališta, organizator javnih skupova, javnih priredbi i zakupac javnih površina koji ih privremeno koristi, obvezan je osigurati i čišćenje površina koje služe kao pristup objektima ili za postavljanje objekata, tako da te površine budu očišćene u roku od 12 sati po završetku priredbe, odnosno vremena korištenja objekta.

Članak 52.

(1) Na javnoj površini ne smije se ostavljati niti bacati otpad, te se ove površine ne smiju niti na bilo koji drugi način prljati, a posebno je zabranjeno:

- a) odlaganje kućnog otpada u korpe za otpatke;
- b) bacanje i ostavljanje otpada izvan korpi ili drugih posuda za otpatke, kao i druge radnje kojima se prljaju javne površine;
- c) bacanje opušaka ili drugih gorečih predmeta u korpe ili druge posude za otpatke;
- d) odlaganje otpadnog građevinskog materijala, zemlje i slično;
- e) popravak i pranje vozila;
- f) ispuštanje ulja, svih vrsta otpadnih tekućina, prljavih i masnih tečnosti, boja, lakova, kreča, životinjskog izmeta, fekalija ili bilo kojih drugih tečnosti koje prljaju javnu površinu;
- g) oštećenje korpi ili drugih posuda za otpatke;
- h) oštećenje ili uništavanje ograda, fontana, klupa i dječjih igrališta (naprava za dječju igru i slično);
- i) uništavanje zelenila;
- j) šetanje i boravak kućnih ljubimaca na zelenim površinama i parkovima;
- k) kampiranje i postavljanje šatora na mjestima gdje to nije dozvoljeno;
- l) oštećenje kontejnera za otpad kao i nekontrolirano formiranje deponije otpada;
- m) paljenje otpada, lišća, papira i slično;
- n) zagadivanje i bacanje otpada i otpadnih materija u vodotoke i na obale vodotoka ostavljanje i izlaganje na javnoj površini predmeta koji mogu uprljati ili povrijediti prolaznike;
- o) vršenje nužde, pljuvanje i slično;
- p) napasanje stoke;
- r) korištenje javnih površina kao poljoprivrednog zemljišta;
- s) čišćenje i pranje vozila, tepiha, rublja i drugih materijala;
- t) parkiranje vozila, utovar i istovar vozila na mjestima na kojima se nalaze ulični slivnici, hidranti, TT šahtovi i zelene površine;
- u) popravak vozila, držanje neispravnih i havarisanih vozila i uređaja;
- v) otuđivati rešetke i šahtove sa saobraćajnicama, odnosno sa svih javnih površinama;

Članak 53.

Zabranjeno je svako prljanje, kao i crtanje, tiskanje i reklamiranje na javnim prometnicama površinama kojim se može utjecati na sigurnost prometa.

Članak 54.

- (4) Vozila koja učestvuju u prometu ne smiju prljati javne površine.
- (2) Vozila koja prijevoze tekući ili rasuti materijal moraju biti ispravna kako se iz njih ne bi prosipao teret.
- (3) Vozila koja prevoze otpad, papir, sijeno, slamu, piljevinu, lišće i slične materijale, moraju biti prekrivena mrežom ili ceradom ili na drugi način osigurana, da materijal koji prevoze ne prosipaju po javnim prometnim površinama.

2. Odvodnja oborinskih i otpadnih voda**Članak 55.**

(1) Ulične slivnike, slivne kanale, kao i uređaje za odvodnju oborinskih i otpadnih voda sa javnih površina održava privredno društvo kojem je Odlukom o obavljanju komunalnih djelatnosti u Gradu Mostaru povjereno obavljanje navedenih poslova, a koje je osnovano Odlukom Gradskog vijeća.

(2) Društvo iz prethodnog stavka dužno je čistiti i održavati slivnike i slivne kanale propusnim i ispravnim, radi osiguravanja od plavljenja javnih površina, prema Programu iz članka 47. ove Odluke.

(3) Otvorene slivničke kanale za odvodnjavanje oborinskih voda zabranjeno je premoštavati bez

odobrenja organa uprave nadležnog za poslove urbanizma i građenja.

(4) Svi otvori (šahtovi, okna i slivnici) na javnim prometnim površinama moraju se izvoditi prema važećim propisima i standardima, te održavati u ispravnom stanju.

(5) Građani i vlasnici poslovnih prostora dužni su ispred svojih stambenih i poslovnih prostora, u slučaju velikog priliva vode izazvanog padavinama, podići poklopce slivnika i iste vratiti nakon oticanja vode u slivnik, a nadležno komunalno poduzeće preuzima odgovornost za dalje čišćenje slivnika.

Članak 56.

(1) Svi objekti moraju biti priključeni na gradsku kanalizacijsku mrežu putem ovlaštenog poduzeća.

(2) U naseljima u kojima ne postoje terenske i tehničke mogućnosti za priključenje iz stavka (1) ovog članka odvođenje fekalnih i otpadnih voda i masa vrši se u vodonepropusnu septičku jamu izgrađenu uz prethodno pribavljeni odobrenje organa mjerodavnog za urbanizam i građenje.

Članak 57.

(1) Svi otvori moraju biti zatvoreni poklopцима na kojima trebaju, po pravilu, biti sigurnosni zatvarači.

(2) Poklopci moraju biti od rebrastog otpornog materijala, urađeni na način da se izbjegne klizanje.

(3) Dotrajali i izlizani poklopci moraju se redovito mijenjati.

(4) U vrijeme izvođenja bilo kakvih radova u otvorima, isti se moraju ogradići posebnim pregradama tako da sprječavaju prilaz prolaznicima i obilježiti vidljivim znacima upozorenja, te po završetku radova moraju se propisno zatvoriti.

3. Javne zelene površine

Članak 58.

(1) Pod održavanjem zelenih javnih, rekreacionih i površina posebne namjene (izletišta, spomen obilježja i slično) podrazumijeva se:

a) čišćenje otpada, papira, kamena, korova, lišća, košenje trave i odvoz, suhih grana, suhog cvijeća i grmova, sječa suhih i oštećenih stabala, potkresivanje stabala, sadnja hortikulturnog bilja, sjetva trave, okopavanje i blagovremena rezidba hortikulturnog bilja, zalijevanje travnjaka, cvjetnjaka nasada, održavanje klupa, staza, korpi za otpatke i zamjena oštećenih kao i vršenje drugih agrotehničkih mjeru potrebitih za rast, razvoj i estetski izgled u parkovima, drvoređima, travnjacima, cvjetnjacima, nasadima i skverovima;

b) održavanje zelenih površina koje se nalaze na zemljištu čiji su vlasnici ili korisnici privredna društva, odnosno druge pravne osobe ili građani;

c) obnova uništenog i dotrajalog biljnog materijala, te sječa i uklanjanje sasušenih grana;

d) obrezivanje i oblikovanje stabala i grmlja;

e) okopavanje biljaka;

f) košenje trave;

g) gnojenje i prihranjivanje biljaka;

h) uklanjanje otpalog granja, lišća i drugih otpadaka;

i) održavanje posuda sa ukrasnim biljem;

j) preventivno djelovanje na sprječavanju biljnih bolesti, uništavanju biljnih štetočina, te kontinuirano provođenje zaštite zelenila;

k) održavanje pješačkih staza, parkovskog mobilijara i druge opreme na javnim zelenim površinama u ispravnom stanju;

l) postavljanje zaštitnih ograda od prikladnog materijala, odnosno sadnja živice na mjestima ugroženim od uništavanja;

m) obnavljanje, a po potrebi rekonstrukcija javne zelene površine;

- n) skidanje snijega sa grana;
  - o) održavanje dječjih igrališta na javnim zelenim površinama;
  - p) zalijevanje biljaka u sušnom periodu; i
  - r) ostale neophodne radnje da bi zelene javne površine služile svrsi, kao i drugi radovi utvrđeni Programom obavljanja komunalnih djelatnosti iz oblasti zajedničke komunalne potrošnje.
- (2) Pokošena trava, lišće i drugi otpaci moraju se odmah ukloniti sa javne zelene površine.

Članak 59.

Sječa stabala izvršiti će se u slijedećim slučajevima:

- a) ako je stablo potpuno prestalo sa vegetacijom;
- b) ako postoji opasnost od pada stabla;
- c) ako stablo svojim postojanjem i rastom ugrožava stabilnost susjednih stambenih ili poslovnih objekata;
- d) ako se stablo nalazi na lokalitetu novoprojektiranog objekta za koje je izdato odobrenje za građenje.

Članak 60.

Potkresivanje stabala može se izvršiti u slijedećim slučajevima:

- a) ako je stablo djelomično prestalo da vegetira;
- b) ako stablo oštećuje susjedne stambene ili poslovne objekte;
- c) ako stablo oštećuje instalacije komunalne infrastrukture;
- d) u slučajevima kada organ nadležan za poslove urbanizma i građenja ocijeni da stablo svojim postojanjem i rastom utiče na uvjete življjenja stanara okolnih objekata.

Članak 61.

(1) Inspektor zaštite okoliša, po službenoj dužnosti ili na pismeni prijedlog zainteresiranih osoba, rješenjem nalaže radnje iz članova 59. i 60. ove Odluke davateljima komunalnih usluga, vlasnicima ili korisnicima površina na kojima se nalaze stabla koja svojim postojanjem ugrožavaju sigurnost građana i imovine.

(2) Troškove usluge iz prethodnog stavka snose vlasnici odnosno korisnici navedenih površina.

Članak 62.

Privredno društvo, odnosno pravne ili fizičke osobe koje upravlja javnim sportskim, rekreacionim i sličnim objektima, park šumama, grobljima i sličnim površinama, obvezno je održavati javnu zelenu površinu unutar tih prostora, te brinuti se za njenu zaštitu i obnovu.

Članak 63.

Prilikom asfaltiranja, betoniranja ili popločavanja javnih površina na kojima postoje pojedinačna stabla, investitor odnosno izvođač radova mora ostaviti odgovarajuću obrubljenu slobodnu površinu, promjera minimalno 0,80 metara, računajući od debla drveta.

Članak 64.

(1) Prokopavanje javnih zelenih i drugih javnih površina, radi postavljanja, uklanjanja, izmjene ili održavanja podzemnih instalacija i uređaja, može se vršiti isključivo i samo uz odobrenje organa uprave nadležnog za poslove urbanizma i građenja.

(2) Zahtjev za izdavanje odobrenja za prokopavanje, podnositelj zahtjeva podnosi sukladno sa Odlukom o uvjetima i načinu prokopavanja javnih površina i površina u javnoj uporabi na području Grada Mostara.

(3) Za prokopavanje javne površine investitor, odnosno izvođač radova, dužan je odmah obavijestiti Službu za inspekcijske poslove o istom, te platiti odgovarajuću naknadu, čija se visina utvrđuje Odlukom o administrativnim pristojbama s Tarifom Grada Mostara.

(4) Izuzetno, u slučaju iznenadnih kvarova na podzemnim instalacijama, gospodarsko društvo koje upravlja instalacijama može izvršiti prokopavanje i otklanjanje kvara, s tim što je dužno odmah obavijestiti organ nadležan za poslove urbanizma i građenja i odmah dovesti prokop u prvobitno stanje.

Članak 65.

(1) Odobrenjem organa uprave nadležnog za poslove urbanizma i građenja za prokopavanje javne površine, određuje se slijedeće:

- a) radovi koji se trebaju izvesti;
- b) vrijeme početka i završetka radova;
- c) rok u kojem se mora ukloniti preostali materijal;
- d) rok u kojem se javna površina mora dovesti u prvobitno stanje;
- e) izvođač radova, ukoliko se kao investitor pojavljuje građanin;
- f) tehnički uslovi po kojima će se izvoditi radovi.

(2) Ukoliko se prokopavanje javne prometne površine vrši bez odobrenja ili suprotno odobrenju iz stavka (1) ovog članka, inspektor za ceste će naložiti obustavljanje radova, te poduzimanje žurnih mjera i radnji u cilju osiguranja sigurnosti učesnika u prometu.

Članak 66.

(1) Ukoliko se kolnik prokopava po širini, prokopavanje se vrši po etapama, tako da jedna strana kolnika uvijek bude sposobljena za odvijanje prometa.

(2) Ukoliko se radi o radovima takve prirode, da se promet mora obustaviti, investitor je dužan da, uz suglasnost organa nadležnog za sigurnost prometa, zatvori ulicu, mjesto izvođenja radova označi propisnom signalizacijom i radove obavi u najkraćem mogućem roku.

(3) Ukoliko se vrši prokopavanje nogostupa, izvođač radova je dužan da na odgovarajući način, osigura siguran prijelaz pješaka preko iskopa, kao i da osigura nesmetan prilaz prodavnicama, školama, autobusnim stajalištima i drugim važnijim objektima.

Članak 67.

(1) Stabla u blizini stambenih objekata moraju se održavati tako da ne smetaju stanovanju, te da u većoj mjeri ne zaklanjavaju dnevno svjetlo.

(2) Grane stabla ne smiju smetati javnoj rasvjeti i sigurnosti prometa.

(3) Stabla i grane koje zaklanjavaju prometnu signalizaciju, smetaju zračnim vodovima (električnim, PTT i slično) moraju se ukloniti.

(4) Ukoliko se radi o endemskim vrstama drveća, organ uprave nadležan za poslove urbanizma i građenja dužan je, prije sječe stabla, zatražiti mišljenje organa nadležnog za zaštitu endemskih vrsta biljaka.

Članak 68.

(1) Na javnoj površini mogu se postaviti posude (žardinjere i saksije) sa ukrasnim biljem i cvijećem, a po odobrenju organa nadležnog za urbanizam i građenje.

(2) Posude sa ukrasnim biljem i cvijećem se moraju održavati, nadopunjavati, obnavljati i čistiti.

Članak 69.

Bez odobrenja organa uprave nadležnog za poslove urbanizma i građenja zabranjeno je:

- a) prekopavanje javnih zelenih površina i drugih javnih površina;
- b) rekonstrukcija postojećih i izgradnja novi zelenih površina;
- c) uređenje i preuređenje zelenih i drugih javnih površina;
- d) ograđivanje ili postavljanje bilo kakvih uređaja, objekata, naprava, reklamnih panoa, stubića, lanaca, zapreka, graničnika i slično na javnim zelenim i drugim javnim površinama;
- e) kampiranje i postavljanje šatora.

Članak 70.

Radi zaštite javnih zelenih površina, zabranjeno je:

- a) sječa stabala;
- b) rezanje i skidanje grana i vrhova sa ukrasnog drveća i bilja;
- c) guljenje kore stabla, zasijecanje, zarezivanje, savijanje, kidanje, zabadanje noževa, zabijanje eksera i vijaka, stavljanje plakata, oglasa, smrtovnica, obavještenja, reklama i slično na drveće;
- d) penjanje po drveću;
- e) neovlašteno ubiranje plodova sa drveća i grmlja, kidanje i branje cvijeća, vađenje cvjetnih i travnatih busenova, te kidanje grana sa grmlja i drveća;
- f) neovlašteno sakupljanje i odnošenje suhog granja, kore, mladica i zakonom zaštićenog ostalog bilja;
- g) uništavanje travnjaka, uništavanje i otuđenje nasada sezonskog cvijeća, iskopavanje i odnošenje zemlje, humusa i biljaka;
- h) napasanje životinja na javnim zelenim površinama;
- i) oštećivanje i izvaljivanje stabala i grmlja;
- j) oštećivanje opreme (ograde, uređaji za rekreaciju, vodovoda, javne rasvjete, klupa u parkovima, fontana i drugih uređaja i opreme), te njihovo prljanje i oštećivanje na bilo koji način;
- k) ispuštanje otpadnih voda, kiselina, ulja, fekalija na javne zelene površine;
- l) vožnja bicikлом, motocikлом, automobilom ili teretnim motornim vozilom, osim ako se ta vozila kreću u svrhu održavanja javne zelene površine;
- m) parkiranje vozila na javnoj zelenoj površini;
- n) loženje vatre i potpaljivanje stabala;
- o) rezanje odnosno prekidanje korijena stabla;
- p) pranje, čišćenje i popravka vozila na javnim zelenim površinama;
- r) istovar i skladištenje ogrjevnog drveta, ugljena, otpadnog drveta, željeza, lima i slično, na javnim zelenim površinama;
- s) bacanje otpadaka u bazene i fontane;
- t) hvatanje i uznemiravanje ptica i ostalih životinja, kao i skidanje i oštećivanje gnijezda;
- u) uporaba u druge namjene površina namijenjenih za dječju igru i korištenje sprava za igru od strane odraslih osoba, kao i uporaba ovih sprava suprotno njihovoj namjeni, i
- v) ležanje i spavanje na klupama u parkovima, sjedenje na naslonima klupa i svako drugo nemamjensko korištenje i oštećivanje opreme.

Članak 71.

(1) Osoba koja učini štetu na javnim zelenim površinama svojim štetnim radnjama, obvezna je naknaditi pričinjenu štetu.

(2) Stvarna šteta procjenjuje se prema hortikulturnoj vrijednosti pojedine biljke ili oštećenog objekta ili površine, a prema cjenovniku pravne ili fizičke osobe kojoj je povjereno održavanje zelenih površina.

IV SKUPLjANjE, ODVOZ I POSTUPANjE SA KOMUNALNIM OTPADOM**1. Vrste komunalnog otpada****Članak 72.**

Komunalnim otpadom smatra se otpad iz kućanstava kao i drugi otpad koji je zbog svoje prirode ili sastava sličan otpadu iz kućanstava, i to:

- a) otpad na javnim površinama;
- b) kućni otpad;
- c) krupni otpad.

Članak 73.

- (1) Otpadom na javnim površinama smatraju se svi otpatci koji nastaju na tim površinama.
(2) Sakupljanje i odvoz otpada sa javnih površina vrši se sukladno sa poglavljem III ove Odluke.

Članak 74.

(1) Kućnim otpadom, u smislu ove Odluke, smatraju se čvrsti otpatci koji nastaju u stanovima, zajedničkim prostorijama stambenih zgrada, poslovnim prostorijama, garažama i dvorištima, a koje se po svojoj veličini mogu odlagati u posude za kućni otpad.

(2) Kućnim otpadom ne smatraju se: zemlja, otpatci i ostaci građevnog materijala, šljaka, podrumsko, dvorišno i tavansko smeće u većim količinama, kao i drugi krupni otpatci koji nastaju u procesu industrijske, zanatske, građevne, poljoprivredne ili druge proizvodnje i slično.

Članak 75.

(1) Krupnim otpadom smatraju se čvrsti otpatci koji nastaju u stanovima, zajedničkim prostorijama stambenih zgrada i poslovnim prostorijama, a koji se po svojoj veličini, količini ili postanku ne smatraju kućnim otpadom, u smislu prethodnog članka, a naročito: kućanski aparati, pokućstvo, sanitarni uredaji, kartonska ambalaža u većim količinama ili većih dimenzija, olupine vozila i slično, te njihovi dijelovi.

(2) Krupni otpad predstavljaju i otpatci građevnog materijala i šuta u manjim količinama.

(3) Krupni otpad odvozi se u dane koje odredi društvo, odnosno pravna ili fizička osoba kojoj je povjerenovo vršenje ovih poslova.

Članak 76.

(1) Na području Grada organizuje se odvoz komunalnog otpada.

(2) Za odvoz komunalnog otpada odgovorna je pravna ili fizička osoba kojoj Grad povjeri obavljanje tih poslova.

Članak 77.

(1) Svi vlasnici, odnosno korisnici stambenih i poslovnih prostora, kao i privremeno zauzetih javnih površina dužni su plaćati mjesecnu naknadu na ime prikupljanja i odvoza komunalnog otpada davatelju komunalne usluge.

(2) Naknada za prikupljanje i odvoz otpada, te način obračuna iste utvrđuje se posebnom Odlukom, koju donosi Gradsko vijeće Grada Mostara.

2. Sakupljanje i odvoz kućnog smeća**Članak 78.**

(1) Kućni otpad, po pravilu, razvrstava se na otpad koji se sastoji od otpadaka koji se mogu dalje korisno upotrijebiti (papir, staklo, plastika, željezo i slično) i ostali kućni otpad.

(2) Otpaci koji se mogu korisno upotrijebiti odlažu se, po pravilu, u posebne spremnike.

(3) Mjesta za postavljanje spremnika iz prethodnog stavka određuje organ uprave nadležan za poslove urbanizma i građenja.

(4) Spremnici za posebne vrste otpada se posebno označavaju sa jasno vidljivom oznakom za koju vrstu otpada su namijenjeni.

Članak 79.

Davatelj komunalne usluge kome su povjereni poslovi sakupljanja i odvoza otpada osigurati će uvjete za seleкционo prikupljanje korisnog otpada.

Članak 80.

(1) Posude za otpad nabavlja, održava, dezinficira i pere davatelj komunalne usluge.

(2) Veći poslovni prostori moraju biti snabdjeveni posudama za otpad.

(3) Za novosagrađene objekte i novootvorene poslovne prostore, posude za otpad nabavlja investitor, odnosno korisnik poslovnog prostora.

Članak 81

(1) Vlasnici i korisnici trgovackih, ugostiteljskih i drugih poslovnih objekata dužni su papirnu i drugu ambalažu upakirati u manje bale ili vreće i držati ih u zatvorenim prostorijama do odvoza otpada utvrđenog operativnim Programom iz članka 47. ove Odluke.

(2) Davatelj komunalne usluge dužan je izraditi operativni plan pražnjenja posuda za prikupljanje komunalnog otpada, odvoz otpada i isti javno objaviti.

Članak 82.

(1) Odvoz otpadnog materijala nastao radom trgovackih objekata za prodaju mesa i suhomesnatih proizvoda, restorana, kantine, ugostiteljskih objekata koji prodaju hrani vrši se po posebnom zahtjevu vlasnika ili korisnika na temelju ugovora sa ovlaštenim operaterom i na način utvrđen ugovorom.

(2) Zdravstvene ustanove moraju imati posebne posude namijenjene za odlaganje medicinskog infektivnog otpada nastalog njihovim radom, te ugovore sa ovlaštenim operaterom za zbrinjavanje te vrste otpada.

(3) Odvoz rabljenih guma, mineralnih ulja, tekućina iz autoradijonica, servisa, proizvodnih pogona i ostalih objekata nastao radom, vrši se po posebnom zahtjevu vlasnika ili korisnika na temelju ugovora sa ovlaštenim operaterom za tu oblast i na način utvrđen ugovorom.

(4) Odvoz elektronskog otpada iz servisa i ostalih objekata nastao radom vrši se po posebnom zahtjevu vlasnika ili korisnika na temelju ugovora sa ovlaštenim operaterom za tu oblast i na način utvrđen ugovorom.

Članak 83.

(1) Posude iz članka 82. ove Odluke prazne se na način ugovoren sa ovlaštenim operaterom.

(2) Ovlašteni operateri su dužni izvještavati Službu za komunalne poslove Grada Mostara o mjesечноj količini preuzetog otpada iz članka 82., ove Odluke od svakog komitenta posebno.

(3) Maksimalna količina otpada koju navedeni korisnici mogu držati kod sebe, iz članka 82., ove Odluke, do preuzimanja, dogоворити ће се са ovlaštenim operaterom.

Članak 84.

(1) Mjesto za smještaj posuda za kućni otpad određuje Zavod za prostorno uređenje Grada Mostara na prijedlog davatelja komunalne usluge, uz odobrenje organa uprave nadležnog za poslove urbanizma i građenja.

(2) Davatelj komunalne usluge dužan je voditi katastar mjesta za postavljanje posuda za odlaganje kućnog otpada.

(3) Mjesto za postavljanje posuda iz stavka (1) ovog članka ne može se određivati na ulazima objekata historijske i kulturne baštine Grada, na zajedničkom stepeništu, na ulazu u zgradu, na kolniku ili na označenim parking mjestima.

(4) Zabranjeno je izmještanje posuda za otpatke iz stavka (1) ovog članka.

Članak 85.

Mjesto na kome se drže posude za otpad, davalac komunalne usluge mora održavati u čistom i urednom stanju, sukladno sa operativnim planom davaoca komunalne usluge.

Članak 86.

(1) Korisnici odvoza kućnog otpada dužni su sakupljeni otpad pažljivo odlagati u posudu za otpad, tako da se ono ne rasipa i ne prlja okolni prostor.

(2) Posude za kućni otpad moraju biti zatvorene.

(3) Zabranjeno je oštećivati posude za otpad, ulijevati u njih tekućine, bacati žeravicu ili vrući pepeo, ostatke životinja, građevinski materijal, glomaznu ambalažu, dijelove kućnog namještaja kao i sve vrste otpada koji ne spada u komunalni otpad.

Članak 87.

Davatelj komunalne usluge dužan je na području Grada osigurati sigurno, efikasno i ekonomično prikupljanje otpada na način koji zadovoljava higijensko - zdravstvene propise.

Članak 88.

(1) Posude za otpad u kolektivnim stambenim objektima i u javnim objektima, pripremaju za odvoz i iznose do mjesta određenog za sabiranje, radnici davatelja komunalne usluge.

(2) Posude za otpad iz poslovnih prostora i individualnih stambenih objekata, do mjesta određenog za sabiranje, dopremaju korisnici tih prostora i objekata.

(3) Ako specijalno vozilo ne može proći određenom ulicom, davatelj komunalne usluge odrediti će mjesto, način i uvjete prikupljanja otpada.

(4) U slučaju iz prethodnog stavka korisnici stambenih i poslovnih prostorija dužni su da posude za otpad iznesu do mjesta određenog za prikupljanje otpada.

Članak 89.

(1) Radnici koji sakupljaju i odvoze kućni otpad dužni su pažljivo rukovati sa posudama za otpad, tako da se otpad ne rasipa i ne prlja okolina, kao i da se posude ne oštećuju.

(2) Svako piljanje prouzrokovano odvozom kućnog otpada, radnici su dužni odmah ukloniti, te pokupiti rasuti otpad i površinu pomesti, a po potrebi i oprati.

(3) Nakon pražnjenja posuda za otpad, radnici koji obavljaju taj posao, dužni su posude vratiti na mjesto i zatvoriti poklopac na posudi.

(4) Otpad rasut prilikom odlaganja i odvoza dužni su očistiti radnici koji ga sakupljaju i odvoze, a cijena te usluge je uključena u ukupne troškove odvoza otpada.

Članak 90.

Zabranjeno je svako prebiranje i prekopavanje po otpadu.

3. Krupni otpad**Članak 91.**

(1) Krupni otpad odvozi se prema posebnom planu.

(2) Davatelj komunalne usluge dužan je najmanje jednom u mjesecu, tijekom cijele godine prikupljati i odvoziti krupni otpad (dijelove i komade starog namještaja, pokućstva, sanitarnе opreme, šuta) iz stambenih objekata, prema Planu prikupljanja istog.

(3) O vremenu i načinu prikupljanja i odvoza, građani se obavještavaju putem lokalnih sredstava javnog informiranja od strane davatelja komunalne usluge ili na drugi prikladan način.

(4) Građani su dužni krupni otpad odložiti na mjestima i u vrijeme označeno u obavještenju o odvozu krupnog otpada.

Članak 92.

(1) Krupni otpad koji se sakuplja i odvozi sukladno sa člankom 88. ove Odluke, vlasnik je dužan sam dovesti na lokaciju za odlaganje krupnog otpada.

(2) Davatelj komunalne usluge dužan je organizirati i odvoz većih količina šljake i šuta, te otpadaka građevnog materijala, po zahtjevu i o trošku vlasnika, odnosno izvođača radova, a ukoliko se ne može utvrditi vlasnik ili izvođač radova koji je otpad nezakonito odložio, isti će biti zbrinut od strane davatelja komunalne usluge prema pismenom nalogu komunalnog inspektora.

(3) Zabranjeno je krupni otpad odlagati na mesta koja nisu za to određena.

(4) Zabranjeno je odlaganje krupnog otpada u posude za kućni otpad.

(5) Grad Mostar, na prijedlog davaljelja komunalne usluge će odrediti dvije (2) lokacije za uspostavljanje reciklažnih dvorišta za zbrinjavanje krupnog i druge vrste otpada, gdje će građani-korisnici komunalne usluge moći odložiti ovu vrstu otpada.

4. Postupanje sa sakupljenim otpadom

Članak 93.

(1) Deponovanje komunalnog otpada vrši se na gradsku deponiju.

(2) Deponija otpada mora ispunjavati uvjete utvrđene zakonom.

Članak 94.

(1) Od komunalnog otpada, po pravilu se odvaja korisni otpad, pa se ostatak kompostira, spaljuje ili se s njim postupa na drugi odgovarajući način, a zatim se odlaže na gradsku deponiju.

(2) Za potrebe sanitarnog zatrpanjavanja, na deponiju se odlažu odgovarajuće količine zemlje ili pjeska, sukladno sa zakonskim propisima

Članak 95.

(1) Deponija mora biti ograđena i imati zaštitni pojas i pristupni put.

(2) Deponiju uređuje i održava pravna ili fizička osoba kojoj Grad povjeri vršenje tih poslova.

Članak 96.

Na deponiji se moraju postaviti objekti i uređaji za osobnu higijenu i zaštitu radnika uposlenih na deponiji.

Članak 97.

(1) Na deponiji nije dozvoljeno zadržavanje bez odobrenja službene osobe.

(2) Zabranjeno je neovlašteno prebirati ili razgrtati otpad, niti se otpad smije odvoziti sa deponije.

(3) Na deponiji se ne smiju dovoditi niti puštati domaće životinje.

Članak 98.

(1) Potencijalno zarazni ili kontaminirani materijali i drugi otpatci u društвima za koje je posebnim propisom određen način uništavanja odnosno uklanjanja i zbrinjavanja, uništavaju se odnosno uklanjaju/ zbrinjavaju po postupku koji zadovoljava propisane sanitarno-higijenske uvjete i na način kojim se izbjegava zagadivanje okoline.

(2) Sakupljač otpada preuzima punu odgovornost za preuzeti i dovezeni otpad na deponiju.

(3) Društva, proizvodači otpada, za koje posebnim propisom nije određen način uništavanja odnosno uklanjanja, dužni su sami da ih uništavaju odnosno uklanjaju, na način kojim se ne zagađuje okolina, a sukladno sa važećim propisima.

V UKLANJANJE SNIJEGA I LEDA

Članak 99.

(1) Snijeg i led uklanjuju se sa javnih prometnih površina, kao i sa krovova zgrada uz javne prometne površine.

(2) Snijeg sa javnih površina počinje se uklanjati kad dostigne visinu od 5 cm., a ako pada neprekidno mora se uklanjati više puta.

(3) Led sa javnih površina uklanja se čim nastane.

(4) Snijeg i led sa krovova zgrada uklanjuju se kad postoji mogućnost da se odrone i ugroze sigurnost prolaznika i zgrade.

Članak 100.

(1) Za uklanjanje snijega i leda sa javnih prometnih površina, staza, stepeništa i puteva na javnim površinama odgovoran je davalac komunalne usluge.

(2) Za uklanjanje snijega i leda sa krovova poslovnih zgrada, odgovorni su korisnici poslovnih prostora u tim zgradama.

(3) Za uklanjanje snijega i leda sa krovova stambenih zgrada odgovorni su vlasnici, odnosno korisnici stanova u njima.

(4) Za uklanjanje snijega i leda sa nogostupa, parkirališta, tržnica, sportskih objekata, autobusnih postaja i sličnih prostora odgovorno je pravna osoba koja upravlja tim površinama ili se njima koristi, odnosno pravna ili fizička osoba kojoj je povjereno održavanje ovih površina.

(5) Za uklanjanje snijega i leda sa nogostupa uz zgrade, odgovorni su vlasnici zgrada odnosno vlasnici ili korisnici stanova i poslovnih prostorija u zgradama.

(6) Za uklanjanje snijega i leda sa nogostupa ispred uličnih lokala, kioska i pokretnih uređaja odgovorni su njihovi vlasnici odnosno korisnici.

Članak 101.

(1) Javne prometne površine mogu se, radi sprječavanja nastanka leda, posipati odgovarajućim materijalom granulacije do 8 mm.

(2) Javne prometne površine uzdrvorede ne smiju se posipati solju ili drugim hemijskim sredstvima.

Članak 102.

Zabranjeno je:

- a) iznošenje i gomilanje snijega iz dvorišta, bašta i drugih slobodnih površina na ulice i nogostupe;
- b) bacanje snijega ispred zgrada na prometnicu;
- c) zatvaranje snijegom i ledom slivnika i šahtova;
- d) deponovanje snijega i leda u parkove i na zelene površine;
- e) sanjkanje i klizanje na javnim prometnim površinama i na zaledenim vodenim površinama.

Članak 103.

(1) Pri uklanjanju snijega i leda ne smiju se oštećivati površine sa kojih se vrši uklanjanje, a niti objekti i nasadi na tim površinama.

(2) Osobe koje oštete površine, objekte i nasade na površinama, dužna ih je dovesti u prvobitno stanje.

VI SANITARNO-KOMUNALNO UREĐENjE NASELjA**1. Držanje životinja****Članak 104.**

(1) Na užem gradskom području zabranjeno je uzgajanje i držanje domaćih životinja i zvijeri.

(2) Izuzetno od prethodnog stavka dozvoljeno je držanje pasa, mačaka, ptica i drugih ukrasnih životinja, te raznih izložbenih malih životinja koje se uzbajaju u okviru sportskih društava, ukoliko se njihovim držanjem ne ugrožavaju susjedni korisnici stanova i objekata i ukoliko nisu ugroženi higijenski, sanitarni i drugi uslovi gradskog prostora.

Članak 105.

(1) U pojedinim naseljima i naseljenim mjestima dozvoljeno je držanje životinja, pod uvjetom:

- a) da je objekt za smještaj domaćih životinja izgrađen od čvrstog materijala;
- b) da je izgrađena propisana vodonepropusna đubrenica sa otočnom jamom;
- c) da su objekti za držanje domaćih životinja i đubrenica udaljeni od susjednih stambeno-poslovnih

objekata, javnih puteva i drugih prolaza najmanje 20 metara, a od objekata za snabdijevanje vodom za piće (bunari, bazeni, izvorišta, javne česme i slično) najmanje 50 metara;

d) da se otpadne vode odlijevaju u kanalizacionu mrežu ili otočnu jamu sa betonskim poklopcom;

(2) Naselja i naseljena mjesta iz prethodnog stavka utvrđuje Gradsko vijeće posebnom odlukom.

Članak 106.

(1) Uklanjanje leševa pasa, mačaka i drugih životinja, vrši nadležno komunalno društvo kome je povjereno vršenje ovih poslova.

(2) Uklanjanje leševa životinja, kao i pregaženih životinja, sa javnih površina, vrši se specijalnim vozilom i pokopavaju se na mjestu koje odredi organ uprave nadležan za urbanizam i građenje.

Članak 107.

(1) Zabranjeno je puštanje i napasanje životinja na javnim površinama.

(2) Šetanje pasa dozvoljeno je samo uz korištenje povodca i zaštitnih kaiša (maske) na glavi psa.

(3) Vlasnik psa dužan je ukloniti (pokupiti) pseći izmet.

(4) Zabranjeno je uvođenje pasa u gradske parkove i dječije igraonice.

2. Dezinsekcija, deratizacija i održavanje vodotoka

Članak 108.

U svrhu zaštite zdravlja građana tijekom godine obavlja se obvezno sistematska dezinsekcija i sistematska deratizacija dva puta godišnje na javnim površinama i kanalizacionim sustavom, uz njeno obvezno održavanje tijekom godine.

Članak 109.

(1) Pod pojmom sistematske dezinsekcije podrazumijeva se prskanje i zamagljivanje odgovarajućim sredstvima u cilju uništavanja komaraca, muha i drugih insekata.

(2) Pod pojmom sistematske deratizacije podrazumijeva se postavljanje odgovarajućih mamaca za uništavanje miševa, pacova i drugih glodara, te prikupljanje i odstranjivanje uginulih životinja.

Članak 110.

(1) Preventivna sistematska deratizacija i dezinsekcija obuhvaća javne zelene površine, otvorene i zatvorene vodotoke, kanalizacijsku i toplifikacijsku mrežu, vodoopskrbne sisteme, deponije otpada, industrijske objekte, objekte za proizvodnju, skladištenje i promet živežnih namirnica kao i sirovina za njihovu proizvodnju, objekte javnog prometa, škole, obdaništa i objekte zdravstvenih ustanova, stambene i poslovne prostore (zajedničke prostorije, stubišta, podrumi, tavani i slično).

(2) Preventivna sistematska deratizacija i dezinsekcija na području Grada provodi se u vremenu i na način utvrđen planom i programom mjera deratizacije i dezinsekcije, županijske ustanove nadležne za javno zdravstvo.

(3) Sukladno sa planom i programom javne ustanove iz prethodnog stavka, gradonačelnik donosi Naredbu o provođenju preventivne sistematske dezinsekcije i deratizacije na području Grada.

(4) Za ostale otvorene prostore, troškove obvezne sistematske dezinsekcije i deratizacije snose korisnici tih prostora.

(5) Pravna ili fizička osoba kojoj su povjereni poslovi dezinsekcije i deratizacije, dužna je prije početka izvođenja radova obavijestiti građane putem sredstava javnog informisanja o početku i završetku tih radova.

Članak 111.

Obveznu sistematsku dezinsekciju i deratizaciju u stambenim i poslovnim zgradama i prostorijama vrše vlasnici odnosno korisnici stambenih i poslovnih zgrada i prostorija.

Članak 112.

(1) U svrhu zaštite vodotoka, redovno, najmanje jedan put godišnje, provodi se obvezno sistematsko čišćenje korita rijeke Neretve, Radobolje, Drežanke, Bune, Bunice, Jasenice i ostalih vodotoka, kao i uklanjanje korova i drugog samoniklog rastinja sa obala i obalnog pojasa ovih rijeka.

(2) Obim, način, vrijeme izvođenje i ostali uvjeti obveznog sistematskog čišćenja korita rijeka i uništavanje korova na obalama i obalnom pojusu rijeka utvrđuju se operativnim planom, koji donosi gradonačelnik Grada na prijedlog nadležnih gradskih službi.

VII UKLANJANJE PROTIVPRAVNO POSTAVLJENIH PREDMETA**Članak 113.**

(1) Svi protivpravno postavljeni predmeti i uređaji na objektima i javnim površinama (pokretni uređaji i naprave, štandovi, prikolice, reklamni i drugi panoi, natpisi firmi, obavještenja, putokazi, stubići, posude za cvijeće, građevni materijal, ogrjev, ograde, otpadni građevni materijal i slični predmeti i uređaji) moraju se ukloniti.

(2) Rješenje o uklanjanju sa rokom uklanjanja, koji ne može biti kraći od tri niti duži od osam dana, donosi nadležni inspektor.

(3) Žalba na Rješenje iz stavka (2) ovog članka ne odlaže izvršenje istog.

(4) Ako vlasnik ili korisnik protivpravno postavljenog predmeta ili uređaja, iste sam ne ukloni, odnosno ne postupi po rješenju inspektora, isti će se ukloniti prinudnim putem o trošku vlasnika ili korisnika, uključujući troškove skladištenja i čuvanja, a ako je došlo do oštećenja javne površine, uključujući i troškove dovođenja javne površine u prvobitno stanje.

(5) Uklonjene predmete i uređaje vlasnici su dužni preuzeti u roku od 15 dana, uz namirenje nastalih troškova, a u suprotnom uklonjeni predmeti i uređaji će se prodati na javnom nadmetanju radi namirenja nastalih troškova.

VIII MJERE ZA PROVOĐENJE KOMUNALNOG REDA**Članak 114.**

(1) Nadzor nad provođenjem komunalnog reda propisanog ovom Odlukom obavlja organ uprave nadležan za komunalne i inspekcijske poslove osim u dijelu za koji je to Zakonom i ovom Odlukom drugačije određeno.

(2) Poslove komunalne inspekcije obavlja komunalni inspektor.

Članak 115.

U vršenju inspekcijskog nadzora, komunalni inspektor je ovlašten da:

- a) kontroliše da li se komunalne usluge pružaju sukladno sa propisanim uvjetima;
- b) kontroliše održavanje i korištenje komunalnih objekata i uređaja kao što su: javne prometne površine u naselju, javne zelene površine, objekti i uređaji za snabdijevanje pitkom vodom, prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda, odvođenje oborinskih voda iz naselja, deponiranje otpada, proizvodnju i distribuciju toplice;
- c) kontroliše javnu rasvjetu;
- d) kontroliše vršenje pogrebne djelatnosti;
- e) kontrolira vršenje dimnjačarske djelatnosti;
- f) kontroliše održavanje i korištenje i drugih komunalnih objekata i uređaja, kao što su: željeznička i autobusna stanica i stajališta, javna kupatila i kupališta, česme, javna skloništa, javni nužnici, septičke jame, dječja igrališta, tržnice, stočne i druge pijace i slično.

Članak 116.

(1) U postupku inspekcijskog nadzora primjenjuju se propisi o upravnom postupku, ukoliko ovom Odlukom, sukladno sa zakonom, nije drugačije utvrđeno.

(2) Komunalni inspektor Rješenjem naređuje izvršenje određenih mjera i određuje rok za njihovo izvršenje, sukladno sa zakonom i ovoj Odluci.

(3) Žalba ne odlaže izvršenje Rješenja, ako se radi o poduzimanju hitnih mjera koje se ne mogu odlagati ili bi uslijed odlaganja izvršenja Rješenja bila nanesena znatna materijalna šteta ili bi bili ugroženi životi i zdravlje ljudi.

(4) Komunalni inspektor koji je donio Rješenje može na obrazloženi zahtjev žaljitelja odložiti izvršenje naređenih mjera, ako žaljitelj učini vjerojatnim da bi uslijed izvršenja tih mjera nastupila znatna materijalna šteta koja se na drugi način ne može otkloniti, a odlaganje se ne protivi općem interesu.

1. Komunalno redarstvo

Članak 117.

U vršenju kontrole nad provođenjem komunalnog reda komunalni redari imaju ovlaštenje da:

- a) kontrolisu provođenje komunalnog reda kod svih osoba kod kojih su utvrdili nepoštivanje i neizvršavanje odredbi Odluke o komunalnom redu;
- b) kontrolisu stanje i održavanje komunalnog reda na svim javnim površinama;
- c) saslušavaju i uzimaju izjave od odgovornih i drugih osoba;
- d) uzimaju u postupak prijave i zahtjeve građana i pravnih osoba, te o postupanju sa istim obavještavaju podnositelje prijava i zahtjeva;
- e) upozoravaju građane i pravne osobe na ponašanje propisano odredbama Odluke o komunalnom redu;
- f) obavještavaju komunalne inspektora o slučajevima napoštivanja i neizvršavanja odredbi Odluke o komunalnom redu;
- g) poduzimaju druge mjere i radnje za koje su ovlašteni odredbama Zakona o kumunalnoj djelatnosti, podzakonskim propisima i aktima donesenim na temelju citiranog Zakona.

Članak 118.

(1) Komunalni redari jedan primjerak zapisnika dostavljaju osobi-počinitelju povrede odredbi Odluke o komunalnom redu Grada Mostara.

(2) Redari prate izvršenje naloženih mjera i radnji od strane inspektora i o tom pregledu sačinjavaju kontrolni zapisnik.

(3) Ukoliko subjekt nadzora nije izvršio obvezu, komunalni redari dostavljaju zapisnik o kontroli komunalnog nadzora komunalnom inspektoru.

IX NAKNADA ŠTETE

Članak 119.

(1) Svu štetu počinjenu na javnoj površini, objektima i uređajima koji čine njen sastavni dio ili se nalazi na njoj, počinitelj je dužan popraviti uspostavljanjem ranijeg stanja ili ako to nije moguće, dužan je naknaditi nastalu štetu.

(2) Ukoliko izvršitelj štete ne plati naknadu za učinjenu štetu, šteta će se naplatiti u odgovarajućem postupku, sukladno sa zakonom.

(3) Naknada štete može biti stvarna, prema procjeni koju utvrdi nadležno društvo, odnosno pravna ili fizička osoba kojoj je povjereno vršenje pojedinih komunalnih usluga i paušalno.

Članak 120.

Paušalna naknada štete naplaćuje se u slučaju manje štete ili ako se šteta ne bi mogla sa sigurnošću utvrditi ili ako bi postupak utvrđivanja štete vremenski duže trajao, a vrijednost štete ne premašuje 300,00 KM, prema posebnom cjenovniku društva, odnosno pravne ili fizičke osobe kojoj je povjereno vršenje pojedinih komunalnih poslova.

Članak 121.

Stvarna šteta naplaćuje se uvijek ako nastala šteta prelazi iznos od 300,00 KM i ako je za otklanjanje štete potrebno angažovanje trećih osoba.

Članak 122.

U postupku uklanjanja bespravno postavljenih predmeta na javnoj površini, pored stvarnih troškova premještanja i čuvanja, naplaćuje se i paušalni iznos, i to:

- a) 70,00 KM - za premještanje, i
- b) 10,00 KM, dnevno po 1 m² zauzete javne površine - za uskladištenje.

X KAZNENE ODREDBE**Članak 123.**

Novčanom kaznom od 2.500-10.000 KM kazniti će se za prekršaj davatelj komunalne usluge:

- 1.ako ne održava čistoću na javnim površinama iz članka 2. ove Odluke;
- 2.ako javne površine iz članka 46. ne čisti i ne pere u skladu sa godišnjem Programom (iz članka 47.);
- 3.ako ne postupi po obvezi iz članaka 47., 48. i 49. ove Odluke;
- 4.ako se ne pridržava obveza utvrđenih u člancima 13., 14. i 15. ove Odluke;
- 5.ako na javnim površinama na kojima održava čistoću ne postavi korpe za otpatke, ne ukloni dotrajale i ne zamijeni ih novim ili ih postavi na zabranjena mjesta (članak 20.);
- 6.ako ne održave javne fontane i druge slične objekte (članak 23.);
- 7.ako ne održava ulične slivnike, slivne kanale i uređaje za odvodnju oborinskih i otpadnih voda (članak 55. stavak 1.);
- 8.ako se ne pridržava obveza iz članka 55. stavovi (2),(3) i(4) i članka 57. ove Odluke;
- 9.ako ne održava javne zelene površine, rekreacione površine, izletišta, spomen obilježja i slično (članak 58.);
- 10.ako ne odvozi komunalni otpad iz članka 72. ove Odluke, prema rasporedu utvrđenom operativnim programom iz članka 47. ove Odluke;
- 11.ako ne odvozi otpad iz namjenskih posuda (članci 81., 82. i 83.);
- 12. ako ne osigura sigurno, efikasno i ekonomično prikupljanje i odvoz otpada na način koji zadovoljava higijensko-zdravstvene propise (članak 87.);
- 13.ako ne nabavlja, ne održava, ne dezinficira i ne pere posude za otpad (članak 80.);
- 14.ako se ne pridržava obveza iz članka 79., 85. i 89. ;
- 15.ako sa krupnim otpadom ne postupa sukladno sa člancima 91. i 92. ove Odluke;
- 16.ako ne deponira sakupljeni otpad i ne upravlja deponijom na način propisan člancima 93, 94., 95., 96., 97. i 98. ove Odluke;
- 17.ako ne uklanja snijeg i led sa javnih površina (članak 100., stavak 1.);
- 18.ako ne uklanja životinje iz članka 106. ove Odluke;
- 19.ako ne obavlja dezinfekciju i deratizaciju javnih površina i kanalizacionog sistema (članci 108., 109. i 110.);
- 20.ako se ne pridržava obveza iz članka 112. ove Odluke.

Za prekršaj iz prethodnog stavka kazniti će se i odgovorna osoba u davatelja komunalne usluge novčanom kaznom od 500-2.000 KM.

Članak 124.

Novčanom kaznom od 1.000-5.000 KM kazniti će se poduzeće, ustanova ili druga pravna osoba:

- 1.ako ne održavaju čistoću na javnim površinama za čiju čistoću su odgovorni (članak 51.);
- 2.ako na javnim površinama i u objektima u kojima se obavlja poslovna djelatnost, a za čiju čistoću su odgovorni, ne postave korpe za otpatke, ne uklone dotrajale i ne zamijene ih novim (članak 20.);

- 3.ako ne nabavljuju, ne održavaju, ne dezinfikuju i ne peru posude na javnim površinama za čije održavanje su odgovorni (članak 80., stavak 3.);
- 4.ako učine neku od zabranjenih radnji iz članka 52. ove Odluke;
- 5.ako se pravna osoba, izvođač građevnih radova, ne pridržava obveza iz članaka 38., 39., 40., 41., 42., 43. i 44. ove Odluke;
- 6.ako ne održavaju javne zelene površine unutar objekta kojima upravljaju (članak 62.);
- 7.ako se ne pridržava obveza iz članaka 63., 64. i 66. ove Odluke;
- 8.ako učine neku od zabranjenih radnji iz članaka 69. 70. i 71. ove Odluke;
- 9.ako ne postupe s otpadom na način predviđen člancima 81., 82. i 83. ove Odluke;
- 10.ako ne uklanjuju snijeg i led sa javnih površina koje koriste ili kojima upravljaju (članak 100.);
- 11.ako učine neku od zabranjenih radnji iz članaka 102. i 103. ove Odluke;
- 12.ako ne postupe sukladno sa obvezama iz članaka 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 17., 26., 28., ,29., 32., 34., 56., 103., 105. ;
- 13.ako učine neku od zabranjenih radnji iz članaka 16., 25., 35., 45., 53., 104..

Za prekršaj iz prethodnog stavka kazniti će se i odgovorna osoba u poduzeću, ustanovi ili drugom pravnoj osobi novčanom kaznom od 200-1000 KM.

Članak 125.

Novčanom kaznom od 100-500 KM kazniti će se za prekršaj fizička osoba:

- 1.ako ne održava čistoću na površinama za čije održavanje je odgovoran (članak 51.);
- 2.ako učini neku od zabranjenih radnji iz članka 52. ove Odluke;
- 3.ako se izvođač građevnih radova ne pridržava obveza iz članaka 37., 38., 39., 40., 41., 42., 43. i 44. ove Odluke;
- 4.ako učini neku od zabranjenih radnji iz članka 69. i 70. ove Odluke;
- 5.ako ošteće posude za otpad, ulijeva u njih tekućine, baca žeravicu ili vrući pepeo, ostatke životinja, građevni materijal, glomaznu ambalažu, dijelove kućnog namještaja i slično (članak 86.);
- 6.ako prebire i prekopava po otpadu (članak 90.);
- 7.ako ne čisti snijeg i led sa površina za čije održavanje je odgovoran (članak 100.)
- 8.ako se ne pridržava obveza iz članaka 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 56., 63., 64., 66., 67., 86., 103., 104., 105., 107.
- 9.ako učini neku od zabranjenih radnji iz članaka 16., 23., 25., 35., 45., 53., 84., 91., 92., 97., 102., 103., 104., 107.

Članak 126.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 KM do 5.000 KM kazniti će se za prekršaj pravna osoba ako ne postupi po Rješenju inspektora (članak 113. i članak 116.).

(2) Za prekršaj iz prethodnog stavka kazniti će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 2.000 KM i odgovorn osoba u pravnoj osobi.

(3) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kazniti će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 100 KM do 500 KM.

XI PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 127.

Gradonačelnik je dužan donijeti sve akte predviđene ovom Odlukom u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ove Odluke.

Članak 128.

Nadležno društvo koje vrši odvoz smeća, dužno je u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ove Odluke organizirati obavljanje svoje djelatnosti sukladno ove Odluke.

Članak 129.

Stupanjem na snagu ove Odluke prestaje primjena svih dosadašnjih odluka iz ove oblasti, koje su se primjenjivale do dana stupanja na snagu ove Odluke, osim Privremene Odluke o komunalnom redu historijskog gradskog područja Mostar(„Službeni glasnik Grada Mostara“ broj 8/18).

Članak 130.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavlјivanja u „Službenom glasniku Grada Mostara“.

**Broj: 01-02-266/21
Mostar, 28.10.2021.godine**

**PREDSJEDNIK
Salem MARIĆ, v.r.**

266.

Na osnovu člana 29. tačka 5. i člana 106. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nepogoda („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj 39/03, 22/06 i 43/10), člana 4. i 5. Pravilnika o načinu rada i funkcionisanja Štabova i povjerenika civilne zaštite („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj 77/06, 5/07 i 32/14), člana 28. Statuta Grada Mostara („Službeni glasnik Grada Mostara“ broj 4/04), Odluke o Izmjeni Statuta Grada Mostara („Službeni glasnik Grada Mostara“ broj 8/09), Gradsko vijeće Grada Mostara na 12. redovnoj sjednici održanoj dana 28.10.2021.godine donosi:

**O D L U K U
o osnivanju Štaba civilne zaštite
Grada Mostara**

Član 1.

Osniva se Štab civilne zaštite Grada Mostara (u daljem tekstu: Štab civilne zaštite) kao operativno-stručno tijelo, čija je osnovna zadaća upravljanje akcijama zaštite i spašavanja u vrijeme nastanka prirodne i druge nesreće i u vrijeme uklanjanja i saniranja nastalih posljedica.

Član 2.

(1) Štab civilne zaštite ima pečat, dimenzija 50 mm i 30 mm.
(2) Pečat sadrži tekst na jezicima konstitutivnih naroda: „Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine, Hercegovačko-Neretvanski kanton/županija“, isписан na vanjskom obodu pečata, manjim slovima, te tekst: „GRAD MOSTAR, ŠTAB/STOŽER CIVILNE ZAŠTITE GRADA MOSTARA“ isписан velikim slovima u unutrašnjem koncentričnom krugu oko grba Grada Mostara.

Član 3.

- (1) Štab civilne zaštite sačinjavaju:
- Komandant Štaba-Gradonačelnik
  - Načelnik Štaba- Načelnik Odjela za organizaciju, pravne poslove, opću upravu, civilnu zaštitu i vatrogastvo
- (2) Te članovi Štaba:
- Načelnik Odjela za urbanizam i građenje
  - Načelnik Odjela za finansije i nekretnine
  - Načelnik Odjela za privredu, komunalne i inspekcijske poslove
  - Načelnik Odjela za društvene djelatnosti